

важеної на відмову (ліцензіара або ліцензіата), подальше збереження договірних відносин стає не вигідним, у неї з'являється можливість при своєчасному припиненні чи зміні договору максимально компенсувати свій договірний інтерес іншими засобами. Зокрема, вона має можливість пред'явити до порушника вимогу про відшкодування збитків. Так, відповідно до ч. 1 ст. 34 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [2] сторона, яка не виконала або неналежним чином виконала зобов'язання за авторським договором, зобов'язана відшкодувати іншій стороні всі збитки, в тому числі упущену вигоду.

Таким чином, право односторонньої відмови від ліцензійного договору у випадку порушення його умов, є захистом потерпілої сторони своїх інтересів, а тому не позбавляє її права на відшкодування збитків.

Використана матеріали:

1. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право. Книга первая: Общие положения: Изд. 2-е, испр. – М.: «Статут», 1999. – 848 с.
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

Ханієва Ф. М., здобувач кафедри цивільного права №1 НЮУ ім. Я. Мудрого

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВКЛАДУ ДО ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Призначення вкладу до господарського товариства — сформувати або збільшити його статутний (складений) капітал. Адже саме за рахунок внесків учасників (засновників) товариства він і формується. Тому, розуміння сутності вкладу, вимог чинного законодавства України щодо вкладів потребує належної наукової уваги. Так, статутний (складений) капітал є майновим мінімумом або базисом господарського товариства. А вклад до нього — основним джерелом його формування (збільшення), яке становить майно (в широкому розумінні), що засновник (учасник) передає у власність (користування) господарському товариству як частину для сукупного цілого з метою отримання корпоративних прав. «Вкладати» — це «investimus» (лат.), а «вклад» — «collationem». Часто

в науковій літературі та законодавчих актах можна зустріти такий синонімічний до «вкладу» термін як «внесок» (від грецьк. — *lepton*). Ці поняття («внесок» — «вклад») є синонімічними.

ЦК України вкладом до статутного (складеного) капіталу господарського товариства визнає гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку, якщо інше не встановлено законом. Така оцінка здійснюється за згодою учасників товариства, а у випадках, встановлених законом, вона підлягає незалежній експертній перевірці (ч. 2 ст. 115 ЦК України).

За ст. 86 ГК України визначені інші об'єкти, що можуть бути вкладами. Серед них будинки, споруди, обладнання та інші матеріальні цінності, цінні папери, права користування землею, водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, а також інші майнові права (включаючи майнові права на об'єкти інтелектуальної власності), кошти, в тому числі в іноземній валюті. Аналогічна норма міститься в ст. 13 Закону України «Про господарські товариства», в якій, як і в ч. 3 ст. 86 ГК України застерігається щодо коштів та майна, які не можна вкладати (вносити) до статутного капіталу. Цей перелік не є закритим, адже диспозиції статей відсилають до інших випадків, встановлених законодавством. Забороняється використовувати для формування статутного (складеного) капіталу господарського товариства бюджетні кошти, кошти, одержані в кредит та під заставу, векселі, майно державних (комунальних) підприємств, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації, та майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом.

Беручи за основу законодавче визначення вкладу, можна виділити такі його *властивості*:

1) представляє собою майно або має майнову форму (за ст. 190 ЦК України майно = річ (сукупність речей) + майнові права + майнові обов'язки);

2) тимчасовість — тобто вклад як такий існує як об'єкт права лише на етапі внесення його до господарського товариства (до моменту його державної реєстрації), а вже після його грошової оцінки набуває назву — частка в статутному (складеному) капіталі, яка представляє собою майнове право;

3) має грошову оцінку — тобто є уречевленим або, якщо це майнові права, безтілесний вигляд вкладу при внесенні його до статутного капі-

талу ігнорується, а значення набуває лише його грошова вартість, яка і включається до сукупного цілого. При цьому, грошова оцінка вкладу підлягає незалежній експертній перевірці;

4) відчужуваність — відокремлення від особи власника та передача у власність (користування) до господарського товариства;

5) оборотоздатність — тобто можливість вкладу бути предметом правочинів, адже оборот можливий тільки завдяки діям осіб, які відчужують або здобувають відповідні блага;

6) належність до об'єктів права власності учасника (засновника) товариства — тобто вклад має належати на праві власності учаснику (засновнику);

7) неоднозначність (комбінованість) — дана властивість означає, що вклад можуть становити різні предмети: наприклад, особа одночасно може вкласти до статутного капіталу певну суму грошей та майнове право — право користування будівлею, тощо;

8) передбачуваність в установчих документах — необхідність закріплення ними розміру внеску кожного учасника або можливості внесення вкладу у вигляді майнового права;

9) документованість — тобто фіксація процесу повної передачі вкладу до статутного (складеного) капіталу товариства на матеріальному носії;

10) обмінюваність — обмін грошового еквіваленту вкладу на корпоративні права (права учасників господарського товариства);

11) впорядкованість та процедурність — передача за спеціально визначеним законодавством порядком та процедурою;

12) обмеженість — законом встановлені обмеження, заборони щодо вкладів, які не можуть передаватися до статутного (складеного) капіталу;

13) обов'язковість внесення — за законом не допускається звільнення учасника господарського товариства від обов'язку внесення вкладу до господарського товариства;

14) поворотність — внесений та оцінений вклад учасника (тобто частка) у разі його виходу з товариства, може бути повернений такому учаснику (або у вигляді його вартості, або у натурі за домовленістю з товариством). Виняток становить акціонер — учасник акціонерного товариства (АТ), який не має права вимагати повернення внесеного ним вкладу, оскільки він є власником акцій.